

Rapport Hengeltangregistratie 2016

SNOEKBAARS

Volkerak
Zoommeer
Bathse Spuikanaal
Schelde-Rijnkanaal

met registratie van bijvangsten

SNOEK en BAARS

Inhoudsopgave

<u>Onderwerp</u>	<u>blz</u>
Inleiding	3
Deelnemers aan de vangstregistratie	3
Gegevens hengelsingstregistratie	4
Vangsten en onttrekking	5
Vangkansen	6
Gemiddelde lengte gevangen snoekbaars	7
Onttrekking snoekbaars	7
Onttrekkingspercentage gevangen MAATSE snoekbaars	8
Gemiddelde vangst per uur	8
Bijvangst van snoek en/of baars	9
Samenvatting	10
Conclusies en aanbevelingen	11

RAPPORT HENGELVANGSTREGISTRATIE 2016

Volkerak, Zoommeer, Bathse Spuikanaal en Schelde-Rijnkanaal

Inleiding

De in de kop aangegeven wateren staan in de “Gezamenlijke Lijst van Nederlandse Viswateren 2016 – 2017 – 2018” die bij de VISpas hoort.

Met ingang van 2007 heeft het bestuur van Sportvisserij Zuidwest Nederland besloten de meeneemlimiet voor snoekbaars voor deze wateren op nul te stellen. Op advies van de visstandbeheercommissie Volkerak/Zoommeer is het voor sportvisserij, die voor eigen gebruik snoekbaars willen meenemen, toegestaan dat zij vanaf 2007 gebruik kunnen maken van een onttrekkingsvergunning. Vanaf 2013 is de meeneemlimiet vanwege landelijke uniformering terug gebracht naar 2 stuks maatse snoekbaarzen per dag met een lengte tussen 42 en 75 cm.

Als tegenprestatie voor het onttrekken van snoekbaars is de sportvisser echter verplicht tot registratie van de gevangen snoekbaars in aantallen en lengte per visdag en de locatie waar de snoekbaars gevangen is. Tevens moet het aantal dat voor eigen gebruik mee genomen wordt ook worden vermeld, evenals het aantal gevangen snoeken en baarzen. Bij de onttrekkingsvergunning wordt ten behoeve van de verplichte registratie twee “Vangstregistratiekaarten Snoekbaars” verstrekt aan de sportvisser bij het aanvragen van de onttrekkingsvergunning.

Dit rapport heeft betrekking op de in 2016 gevangen snoekbaars die via de retour gestuurde vangstregistratiekaarten geregistreerd zijn door de sportvisserij.

Deelnemers aan de vangstregistratie

Het aantal in 2016 verstrekte onttrekkingsvergunningen is 354. Ten opzichte van 2015 toen 313 vergunningen werden verstrekt is dit een stijging van 13%.

Van de 354 vergunninghouders werden 301 vangstregistratiekaarten retour ontvangen waarvan er 250 kaarten correct zijn ingevuld.

Voor dit rapport zijn dus de snoekbaarsvangstgegevens van 250 sportvisserij in beschouwing genomen. In onderstaande tabel is het retourpercentage voor 2007 t/m 2015 uitgerekend:

Tabel 1

Jaar	aantal verstrekte vergunningen	aantal correct ingevulde registraties	% retour
2007	600	252	42%
2008	415	216	52%
2009	389	258	66%
2010	374	204	55%
2011	252	165	65%
2012	215	165	77%
2013	331	191	58%
2014	215	170	79%
2015	313	198	63%
2016	354	250	71%

Geconstateerd kan worden dat in 2016 het aantal verstrekte onttrekkingsvergunningen gestegen is naar 354 vergunningen. Het aantal retour gezonden en correct ingevulde vangstregistratie-kaarten is in 2016 gestegen naar 71%. Het retour zenden van de registratiekaart is een voorwaarde om het jaar erop weer een onttrekkingsvergunning te kunnen ontvangen. Vanaf 2013 is de onttrekkingsvergunning gratis. In de jaren ervoor werd nog een kleine vergoeding gevraagd van de sportvisserij, omdat in die periode drie snoekbaarzen per visdag onttrokken mochten worden.

Gegevens hengelvangstregistratie

In tabel 2 zijn de basisgegevens van de hengelvangstregistratie 2007 t/m 2016 opgenomen die via de vangstregistratiekaart Snoekbaars zijn geregistreerd door de sportvisserij die mee hebben gewerkt aan het snoekbaarsmonitoringsproject voor het Volkerak, Zoommeer, Bathse Spuikanaal en het Schelde-Rijnkanaal.

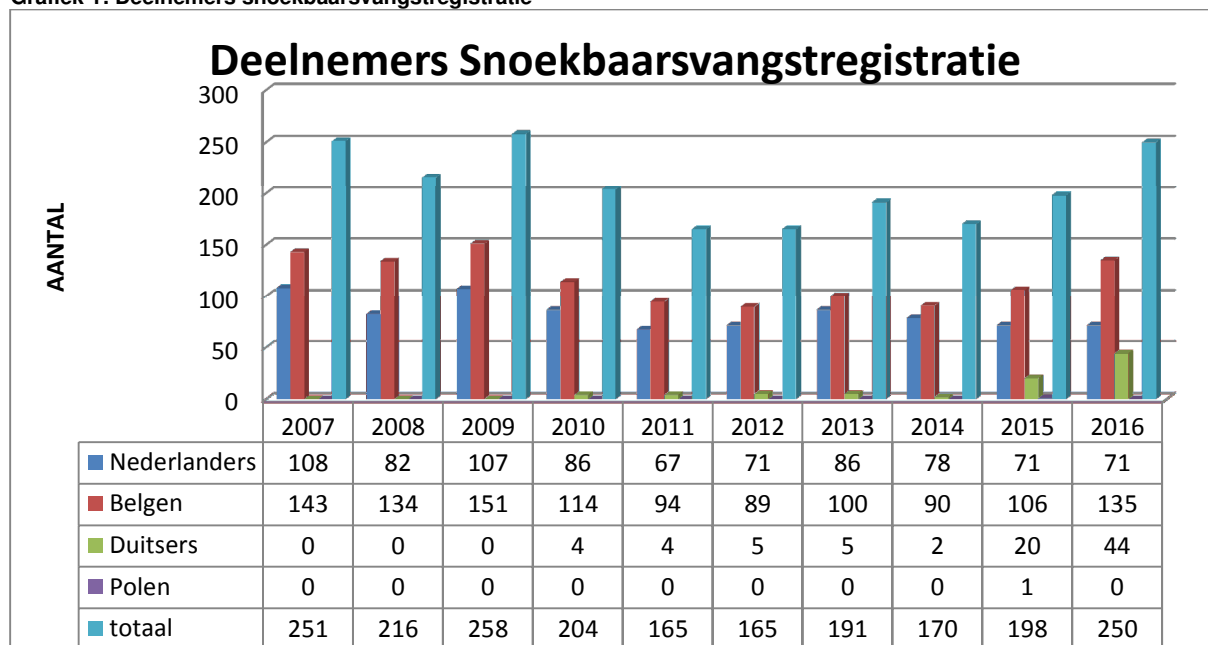
Tabel 2

BASISGEGEVENS	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007
Deelnemende sportvisserij	250	198	170	191	165	165	204	258	216	252
Visdagen	1670	1370	1253	1355	1098	1158	1313	1684	1201	*)
Visuren	16682	13082	12379	13830	11062	11650	12787	16055	12500	*)
Gevangen snoekbaarzen	4985	3931	3438	4357	4407	4737	4783	7275	7459	8606
Meegenomen snoekbaarzen	889	760	696	830	926	1097	1153	1633	1220	1920
Maximale lengte gevangen SB	112	110	110	110	106	102	104	107	106	*)

*) Zijn in 2007 NIET geregistreerd

De basisgegevens zijn ingevoerd in een EXCEL spreadsheet en daarna met de selectie- en combinatiemogelijkheden die dit programma biedt, verwerkt in grafieken en tabellen die zijn opgenomen in dit rapport "hengelvangstregistratie 2016".

Grafiek 1: Deelnemers snoekbaarsvangstregistratie

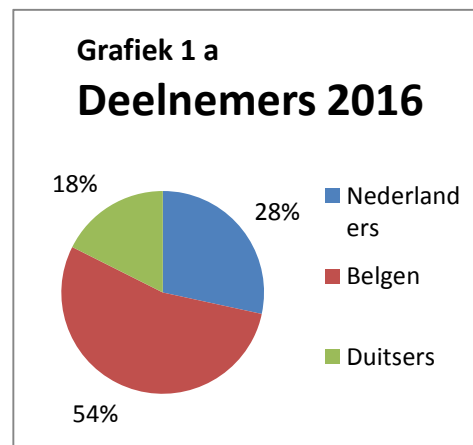

Van de in totaal 250 sportvisserij die hun snoekbaarsvangstgegevens voor 2016 correct hebben ingeleverd, komen er 71 uit Nederland, 135 uit België en 44 uit Duitsland.

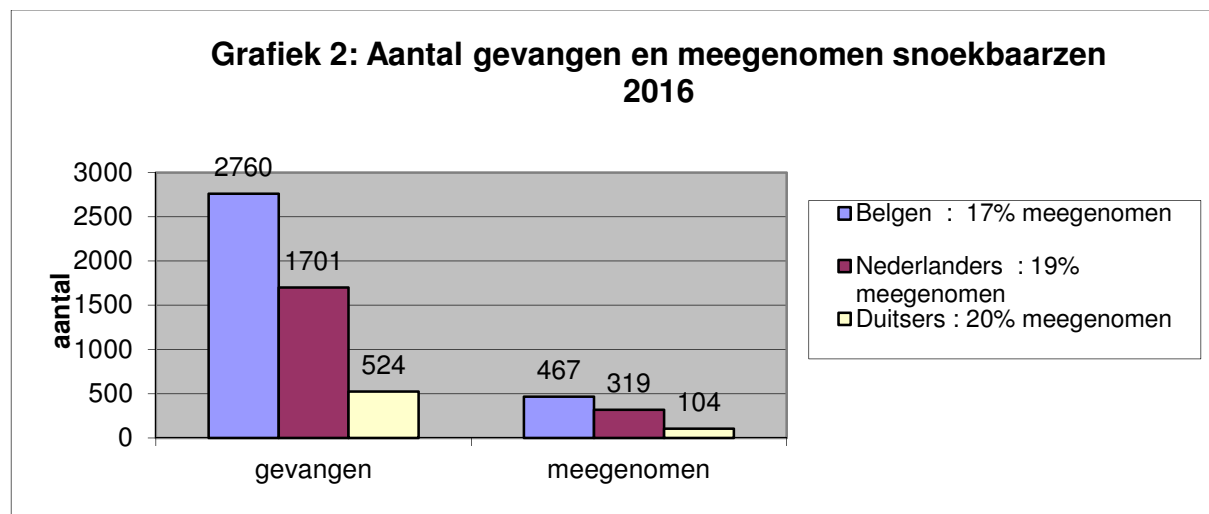
Opmerkelijk blijft dat het merendeel van de uitgegeven onttrekkingsvergunningen (54%) is aangevraagd door sportvisserij uit België. Dit zal ongetwijfeld te maken hebben met het feit dat het Volkerak en Zoommeer een aantrekkelijk snoekbaarswater is dat relatief dicht in de buurt van België is gelegen.

Het aantal deelnemers uit België is in 2016 gestegen met 27% t.o.v. 2015. De toename van Duitse deelnemers is zelfs gestegen met 120% in 2016.

Geconstateerd kan worden dat in 2016 het percentage retour gezonden registratiekaarten t.o.v. het aantal verstrekte vergunningen is gestegen van 63% in 2015 naar 71% in 2016.

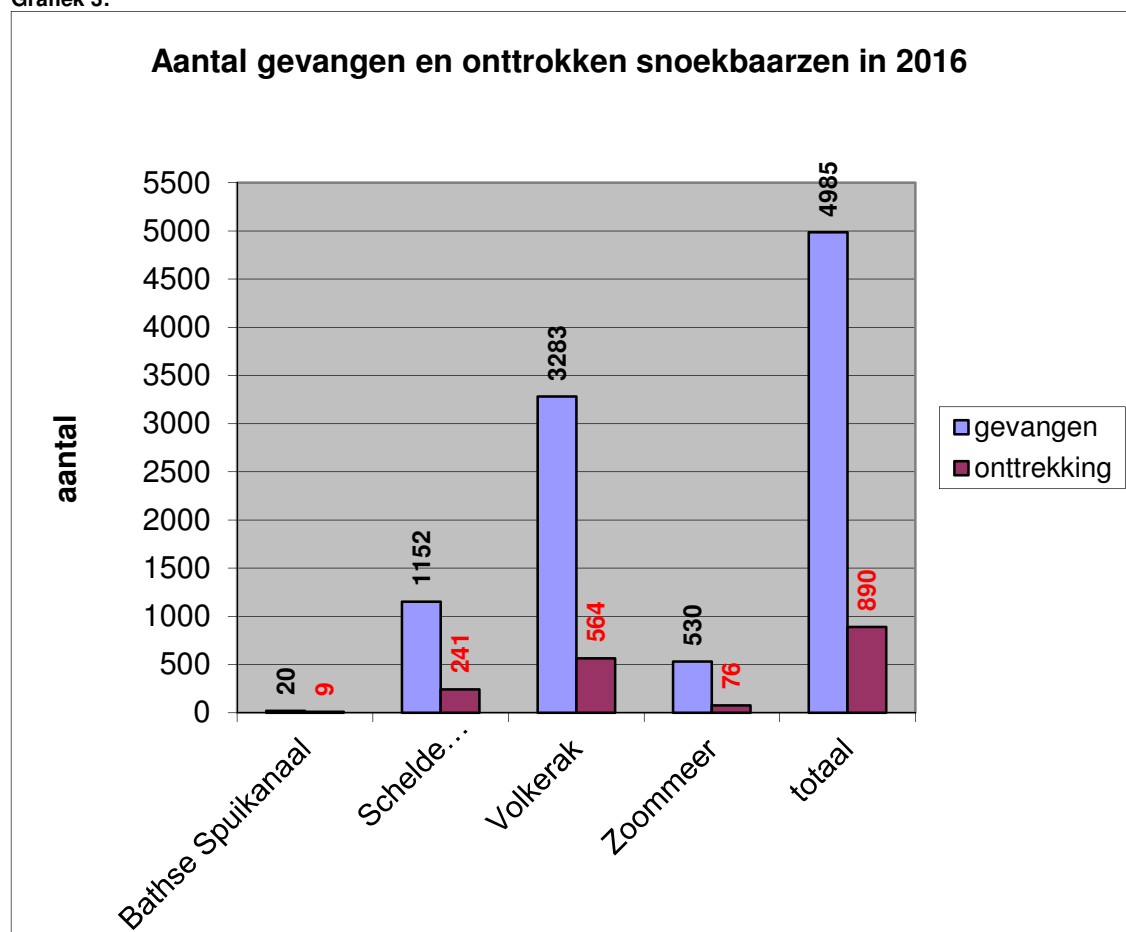
Dat sportvisserij uit België meer snoekbaars meenemen, iets dat vaak beweerd wordt, is niet juist. Uit Grafiek 2 blijkt dat Belgen 17% van hun vangst meenemen en Nederlanders 19%. Duitsers namen in 2016 20% van hun vangst mee.

Vangsten en onttrekking

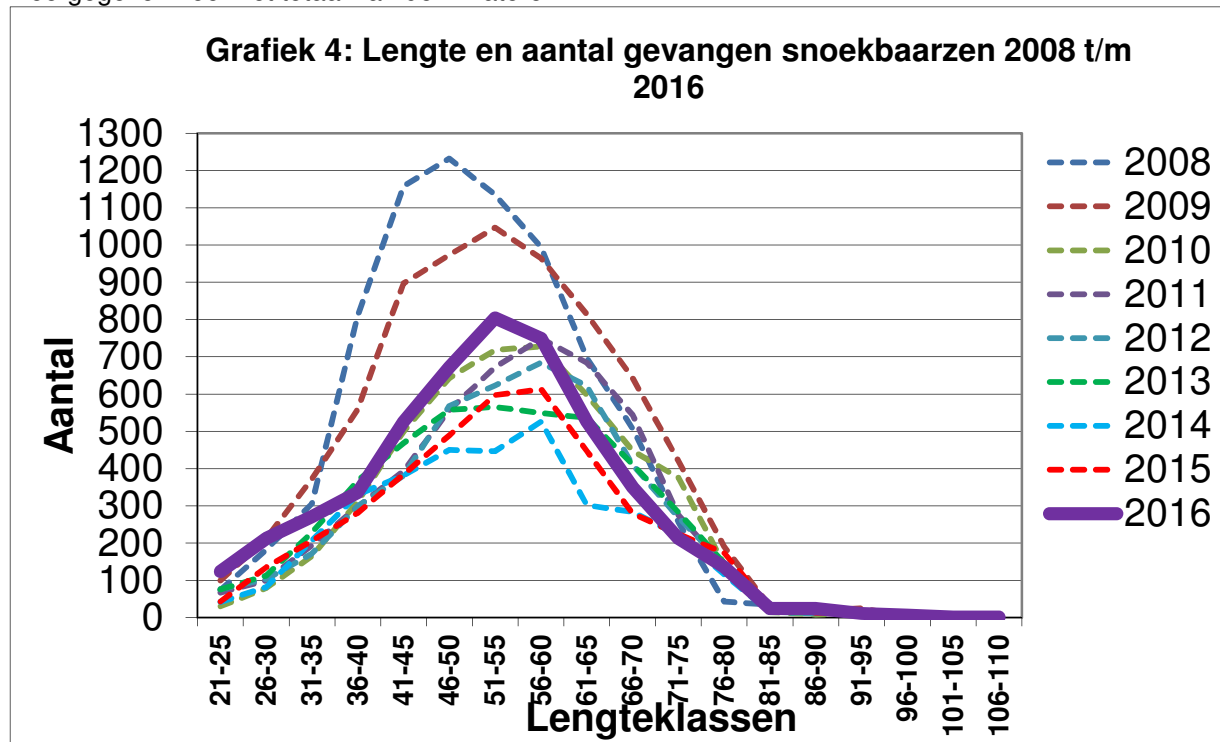
In 2016 zijn in totaal 4985 snoekbaarsen gevangen en daarvan werden 890 meegenomen (onttrokken). De verdeling daarvan over de betreffende wateren is als volgt:

Grafiek 3:

De lengte van de gevangen snoekbaarsen varieerde van 21 cm tot 112 cm. Het onttrekkingspercentage per water is weergegeven in tabel 3 op blz. 7.

In de volgende grafiek 4 zijn de aantallen gevangen snoekbaarzen per lengteklasse (cm) weergegeven voor het totaal van de 4 wateren.

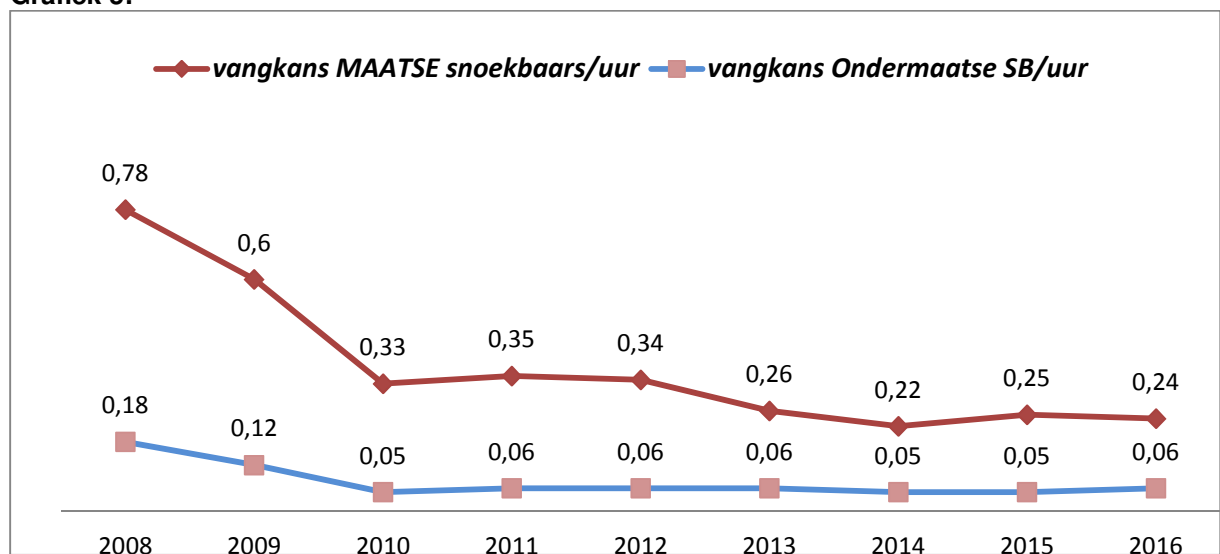

In 2013 zagen we een duidelijke vermindering met **25%** van de vangsten per uur in de lengteklassen tussen 46 en 70 cm. Deze trend zette zich in 2014 voort. In 2015 zagen we in de lengteklasse tussen 51 en 70 cm een licht herstel van het aantal gevangen snoekbaarzen. Deze hersteltrend heeft zich in 2016 doorgezet óók in de lengteklasse tussen 21 en 51 cm. Wellicht dat de maatregel van de maximummaat zijn vruchten afwerpt. De aanwas van de vangst van jonge snoekbaars is zeer verheugend te noemen.

Vangkans

De vangkans van MAATSE (> 42 cm) snoekbaars per uur is in 2016 niet verbeterd. De vangkans t.o.v. 2008 is echter nog steeds heel laag. In grafiek 5 staat de vangkans voor maatse en ondermaatse Snoekbaars in de periode 2008-2015.

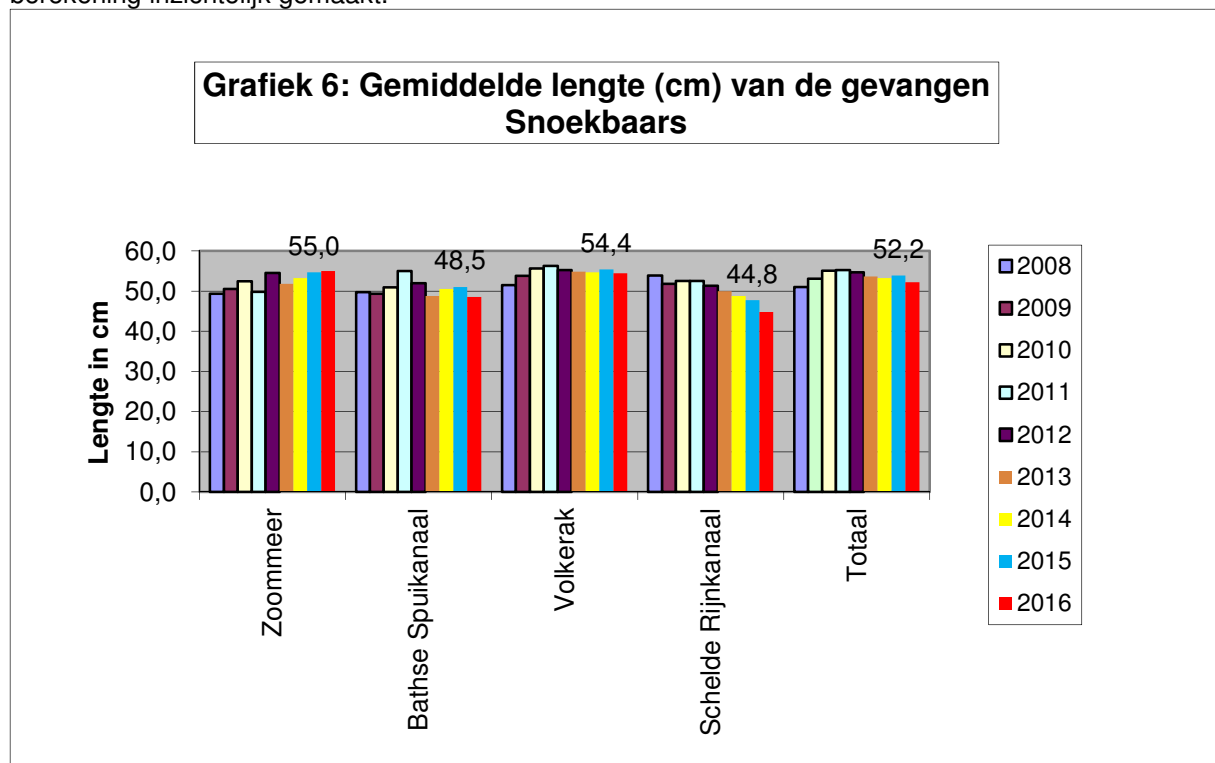
Grafiek 5:

De vangkans van MAATSE snoekbaars (tussen 42 en 75 cm) is het afgelopen jaren weer licht gedaald. De vangkans van ONDERmaatse snoekbaars is echter licht gestegen, zij het marginaal.

Gemiddelde lengte gevangen snoekbaars

Met de beschikbare registratie van de aantallen per lengteklasse is de gemiddelde lengte van de gevangen snoekbaars in cm, voor elk water te berekenen. In onderstaande grafiek 6 is deze berekening inzichtelijk gemaakt.

De gemiddelde lengte van de snoekbaarzen (>42 cm) die aan de hengel zijn gevangen is 52,2 cm. Dit is een daling met 1,7 cm t.o.v. 2015. Bij deze lengte heeft de snoekbaars een gewicht van gemiddeld ca 1,5 kg. (Bron: Kennisdocument snoekbaars 2007).

De daling van de gemiddelde lengte is niet van toepassing in het Zoommeer daar steeg de gemiddelde lengte met 0,3 cm.

Kwam in 2015 de grootste snoekbaars (110 cm) uit het Schelde Rijnkanaal, in 2016 was dit eveneens zo maar nu met een lengte van 112 cm.

Onttrekking snoekbaars

Door sportvissers mogen, conform de onttrekkingsvergunning, sinds 2013 per visdag 2 snoekbaarzen met een lengte tussen 42 en 75 cm worden meegenomen.

De registratiekaart voorziet in het kunnen noteren van het **aantal** meegenomen snoekbaarzen per visdag echter zonder aantekening van de lengte van de snoekbaars die meegenomen wordt.

Houden we rekening met het totaal aantal gevangen snoekbaarzen, het totaal aantal meegenomen snoekbaarzen en de gemiddelde lengte en gewicht per snoekbaars dan kan het totale onttrekkingsgewicht in kg en het onttrekkingspercentage per water worden berekend.

Tabel 3: Onttrekkingstabel 2016:

water	Totaal gevangen		Totaal aantal meegenomen		Onttrekkingspercentages 2007 t/m 2016 (op basis van totaal aantal gevangen vis)									
	aantal	Gew (Kg)	Aantal	Gew (Kg)	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007
Bathse Spuikanaal	2	3	2	3	100%	38%	67%	34%	24%	64%	36%	26%	23%	39%
Schelde Rijnkanaal	1034	1551	242	411	23%	25%	28%	30%	34%	31%	40%	28%	31%	30%
Volkerak	3442	5163	582	989	17%	20%	21%	17%	20%	21%	22%	22%	15%	22%
Zoommeer	507	761	64	109	13%	24%	23%	17%	16%	23%	21%	21%	15%	16%
Totalen	4985	7478	890	1513	18%	22%	23%	19%	21%	23%	24%	22%	16%	22%

Onttrekkingspercentage gevangen MAATSE snoekbaars.

In onderstaande onttrekkingstabel is rekening gehouden met de beperking die gesteld is aan het onttrekken, met name dat de snoekbaars die meegenomen mag worden niet korter dan 42 cm en niet langer dan 75 cm mag zijn. Het aantal maatse snoekbaarzen dat gevangen is tussen 42 en 75 cm bedraagt 3839 stuks, daarvan zijn er 890 onttrokken.

De gemiddelde lengte van deze maatse snoekbaars is 55,6 cm, dit is een daling van 0,7 cm t.o.v. 2015. Bij deze lengte heeft de snoekbaars een gewicht van gemiddeld 1,7 kg (Bron: Kennisdocument Snoekbaars 2007).

Tabel 4

Onttrekkings- tabel 2016 maatse snoekbaars	Totaal aantal gevangen maatse snoekbaarzen 2016		Totaal aantal meegenomen 2016		onttrekkingspercentage maatse vis						
	aantal	gew (Kg)	aantal	gew (Kg)	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
totalen	3839	6910	890	1602	23%	25%	27%	25%	26% (*)	26% (*)	27% (*)

*) = In deze jaren was er geen bovengrens van 75 cm van de te onttrekken snoekbaars

Gemiddelde vangst per uur

Deze vraag zal menig sportvisser met veel belangstelling beantwoord willen zien. Met de gegevens die verzameld zijn is daar vrij eenvoudig een antwoord op te geven.

In onderstaande tabel 5 is dit inzichtelijk gemaakt:

Vangstregistratie snoekbaars			Gemiddeld aantal te vangen snoekbaarzen per uur								
water	Totaal aantal gevangen snoekbaarzen in 2016	Totaal aantal hengel- uren in 2016	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008
Bathse Spuikanaal	20	128	0,16	0,38	0,20	0,12	0,17	0,09	0,20	0,32	0,32
Schelde Rijnkanaal	1152	4481,5	0,26	0,16	0,18	0,18	0,17	0,26	0,15	0,25	0,31
Volkerak	3283	10802,5	0,30	0,35	0,32	0,40	0,50	0,47	0,47	0,51	0,69
Zoommeer	530	1270	0,42	0,31	0,33	0,28	0,39	0,38	0,28	0,48	0,61
Totalen	4985	16682	0,30	0,30	0,28	0,32	0,40	0,41	0,37	0,45	0,60

In 2016 komt het Zoommeer met 0,42 SB/uur als beste uit de bus. Een halvering van de vangsten per uur in het Bathse Spuikanaal is niet verklaarbaar al is het totaal aantal hengeluren op dit water zeer laag. Kijken we naar de totale vangsten per uur dan zien we een gelijkblijvende trend t.o.v. 2015, maar de gemiddelde vangst per uur is in 2016 nog maar 50% van de vangst in 2008.

(Bij)vangst van baars en/of snoek

In 2011 is de vangstregistratiekaart aangepast. Sportvisserij kunnen nu ook hun bijvangst aan baars of snoek registreren op de vangstregistratiekaart.

In tabel 6 is een overzicht gegeven van de bijvangsten per viswater in 2016. Tevens zijn van deze wateren ter vergelijking de bijvangsten opgenomen in de jaren 2011 t/m 2015.

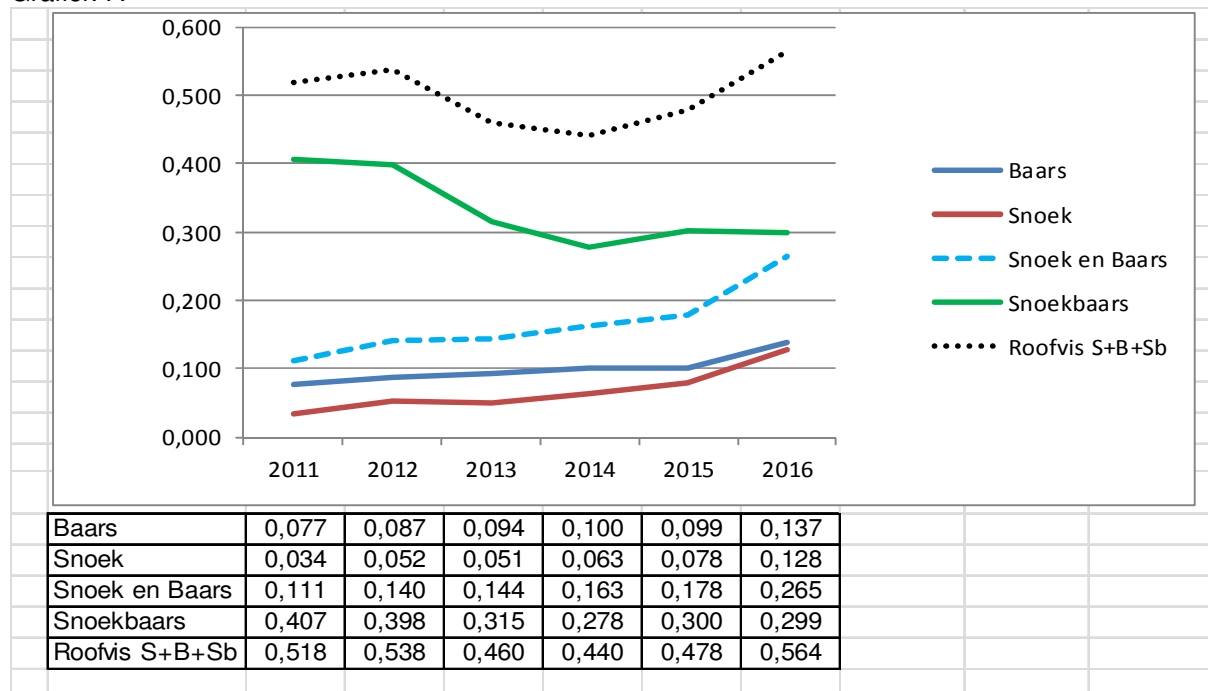
Tabel 6: Bijvangst van Baars en Snoek									
Bijvangst in 2016 B = Baars S = Snoek SB = Snoekbaars	B	S	SB	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Bathse Spuikanaal	15	0	20	75%	14%	85%	54%	46%	52%
Schelde Rijnkanaal	583	99	1152	59%	70%	43%	62%	35%	19%
Volkerak	1356	934	3283	70%	57%	58%	36%	30%	26%
Zoommeer	336	96	530	82%	79%	94%	116%	76%	52%
Totalen	2290	1129	4985	69%	59%	59%	46%	35%	27%

Gemiddeld bedraagt de bijvangst in 2016 van baars en/of snoek 69%. Dit is t.o.v. 2015 een forse stijging van de bijvangst.

Opmerkelijk is dat het percentage bijvangst in het Bathse Spuikanaal, in tegenstelling tot het voorgaande jaar, aanzienlijk is toegenomen van 14% in 2015 naar 75% in 2016. De kroon m.b.t. de bijvangst wordt wederom gespannen in het Zoommeer met 82% bijvangst.

Voor de sportvisser is het natuurlijk ook interessant om te weten wat de vangkans voor snoekbaars, snoek en baars gezamenlijk is. Dit is weergegeven in de onderstaande grafiek. Hieruit blijkt dat de vangkans 0,564 per uur is voor deze 3 roofvissen. Deze vangkans is weer hoger dan het voorgaande jaar. Dit is een gunstige ontwikkeling. Laten we hopen dat deze trend zich voortzet in de komende jaren.

Grafiek 7:

In bovenstaande grafiek is te zien dat de bijvangst van snoek en baars weer gestegen is en dat de vangkans van snoekbaars gelijk gebleven is.

Samenvatting

De meest significante aspecten van de hengelsingregistratie snoekbaars zijn in onderstaande tabel samengevat voor de jaren 2007 t/m 2016.

Tabel 7

Aspect	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007
<i>Aantal verstrekte onttrekkingsvergunningen</i>	354	313	215	331	215	252	374	389	415	600
<i>Aantal retour ontvangen registratiekaarten</i>	250 (71%)	198 (63%)	170 (79%)	191 (58%)	165 (77%)	165 (65%)	204 (55%)	258 (66%)	216 (52%)	251 (42%)
<i>Aantal visdagen</i>	1670	1370	1253	1355	1098	1158	1313	1684	1201	*)
<i>Aantal visuren</i>	16682	13082	12379	13830	11063	11650	12787	16055	12500	*)
<i>Gemiddeld aantal hengels per visdag</i>	1,6	1,6	1,7	1,7	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	
<i>Gemiddeld aantal visuren per dag</i>	10	9,5	9,9	10,2	6,12	6,27	6,03	5,95	6,50	*)
<i>Gemiddeld aantal visuren per jaar per sportvisser</i>	66,7	66,1	72,8	72,4	67	70,6	62,7	62,2	57,9	*)
<i>Aantal gevangen snoekbaarzen</i>	4985	3931	3438	4357	4407	4736	4783	7275	7459	8606
<i>Aantal onttrokken snoekbaarzen</i>	890 (18%)	760 (19%)	696 (20%)	830 (19%)	926 (21%)	1079 (23%)	1153 (24%)	1633 (22%)	1220 (16%)	1920 (22%)
<i>Maximum lengte gevangen snoekbaars in cm</i>	112	110	110	110	106	102	104	107	106	*)
<i>Gemiddelde lengte gevangen snoekbaars in cm</i>	52,2	53,9	53,2	53,7	54,7	55,2	55,1	53,1	51,0	*)
<i>Gemiddelde lengte gevangen MAATSE snoekbaars (> 42 en < 75 cm)</i>	55,6	56,3	56,2	56,7	57,1	58,7	58,0	57,1	54,7	*)
<i>Aantal te vangen snoekbaarzen per uur (gemiddeld)</i>	0,29	0,30	0,28	0,32	0,40	0,41	0,37	0,45	0,60	*)
<i>Aantal te vangen snoeken en baarzen per uur</i>	0,27	0,18	0,16	0,14	0,14	0,11	*)	*)	*)	*)
<i>Percentage bijvangst van Snoek en Baars</i>	69%	59%	59%	46%	35%	27%	*)	*)	*)	*)
*) = Geen registratie										

Conclusies en aanbevelingen per onderwerp

Deze rapportage geeft **geen** inzicht in de omvang van stropersactiviteiten. In 2009 is Sportvisserij Zuidwest Nederland gestart met controle op het Volkerak/Zoommeer. De eigen BOA's controleren regelmatig op dit water en het is zaak voor zowel de sport als de beroepsvisserij zeer actief te blijven bij het controleren op onder meer het vissen zonder toestemming en op snoekbaarsstropen. Op de website www.sportvisserijzwn.nl is bij het onderwerp "Vis en Water" meer informatie te vinden over controle van visdocumenten en handhaving van visserijregels.

Hieronder volgt een samenvatting van de resultaten van de vangstregistratie en bijbehorende conclusies en aanbevelingen.

Deelnemers vangstregistratie

1. Het aantal verstrekte vergunningen is in 2016 gestegen naar 354 vergunningen. Dit zijn 13% meer uitgegeven vergunningen dan in 2015.
Het aantal correct ingevulde en retour ontvangen registratiekaarten in 2016 is 250.
De meeste fouten bij het invullen van de registratiekaart is het niet volledig invullen van de kaart, bijvoorbeeld door het aantal hengels waarmee men heeft gevestigd of de visduur per dag niet in te vullen.
Aanbeveling: Informatie verbeteren bij het verstrekken van de onttrekkingsvergunning.
2. In 2016 is het aantal deelnemers t.o.v. 2015 gestegen met 26%. Belgen stegen met 27% en Duitsers met zelfs 120%.
Aanbeveling: Wellicht is het te overwegen om de informatie die verstrekt wordt bij de onttrekkingsvergunning ook in de Duitse taal te verstrekken.

Vangsten en onttrekking:

3. De positieve trend die in de vangsten van 2015 werd gezien heeft zich in 2016 voortgezet. In de lengteklassen tussen 21 en 75 cm is een duidelijke verbetering te zien in het aantal vissen dat gevangen is.
Aanbeveling: Geen.
4. De gemiddelde lengte van de gevangen snoekbaarsen is in 2016 licht gedaald van 53,9 cm in 2015 naar 52,2 cm in 2016.
Aanbeveling: Geen.
5. In 2015 is het onttrekkingspercentage van MAATSE snoekbaars (>42 en < 75 cm) gedaald naar 23%.
Aanbeveling: Een regelmatige controle (op het water) van het aantal in bezit zijnde snoekbaarsen (maximaal 2 per visdag met een lengte tussen 42 en 74 cm) is aan te bevelen. Ook controle bij het einde van de visdag op het in bezit hebben van maximaal 2 snoekbaarsen is zeer aan te bevelen.
6. De gemiddelde vangstkans in 2016 is 0,24 snoekbaars per uur. Echter dit is toch maar 1/3 van de vangstkans in 2008.
Aanbeveling: Geen.
7. De bijvangst van Baars en Snoek is in 2016 duidelijk gestegen van 59% in 2015 naar 69% in 2016. Kennelijk zet deze trend van een grotere bijvangst zich voort.
Aanbeveling: Wel doorgaan met het laten registreren van de bijvangst aan baars en snoek en nagaan of veranderingen in de waterkwaliteit (doorzicht, voedselrijkdom) een verklaring vormen voor de veranderende visstand.

Eindconclusie:

De vangsten, door sportvissers, zijn in 2016 wederom verbeterd. In alle cijfers is een stabilisatie dan wel opgaande trend merkbaar. Hopelijk zet deze positieve trend zich voort in 2017.